

21. Вселената Vesmír

21.1. Общи понятия, астрономия

Обесне pojmy, astronomie

астероид *m.* asteroid

астронавт *m.* astronaut

астроном *m.* astronom

астрономия *ž.* astronomie

атмосфера *ž.* atmosféra

атмосферен, -рна *adj.* atmosférický: ~рна обвивка atmosférický obal; ~рни валѣжи atmosférické srážky; ~рно налягане atmosférický tlak

атом *m.* atom

безтегловност *ž.* stav beztlíže

взрив *m.* třesk: **Големият** ~ velký třesk

вселена *ž.* vesmír

галактика *ž.* galaxie

гравитация *ž.* gravitace

далекоглед *m.* dalekohled

дупка *ž.* díra: **черна** ~ černá díra

енергия *ž.* energie: **чиста** ~ čistá energie

ерупция *ž.* erupce

затъмнение *s.* zatmění: **слънчево** ~ zatmění Slunce

изригване *s.* erupce; **слънчево** ~ sluneční erupce

кацане *s.* přistání

кораб *m.* loď: **космически** ~ kosmická loď

космически, -ска *adj.* kosmický: ~ **кораб** kosmická loď; ~ска **ракета** kosmická raketa; ~ско **тяло** kosmické těleso; ~ **прах** kosmický prach; ~ска **станция** vesmírná stanice; ~ **войни** vesmírné války; ~ **зако́ни** vesmírné zákony

космонавт *m.* astronaut

кóсмос *m.* vesmír: **пóлет из** ~а let vesmírem; **движéние на планéтите в** ~а pohyb planet ve vesmíru

матéрия *ж.* hmota: **тъмна** ~ černá hmota

мъглявина *ж.* mlhovina

НЛО (неидентифициран летящ обéкт) UFO

обсерватория *ж.* hvězdárna

óрбита *ж.* dráha, oběžná dráha

пóлет *m.* let: **космически** ~ kosmický let; **учéбен** ~ cvičný let; **междупланéтен** ~ meziplanetární let

притéгляне *s.* přitažlivost; **зéмно** ~ zemská přitažlivost

пълнолу́ние *s.* úplněk

път *m.* dráha; **Млéчен** ~ Mléčná dráha

ракéта *ж.* raketa; **изстрéлям** ~ в кóсмоса odpálit raketu do vesmíru; **екипаж на** ~ posádka rakety

скафáндър *m.* skafandr

слънцестоéне *s.* slunovrat: **зймно, лятно** ~ zimní, letní slunovrat

совáлка *ж.* raketoplán

сóнда *ж.* sonda: **космическа** ~ vesmírná sonda; **междупланéтна** ~ meziplanetární sonda

спéктър *m.* spektrum; **слънчев** ~ sluneční spektrum

спътник *m.* družice; **изкúствен** ~ umělá družice

телескóп *m.* teleskop

хоризóнт *m.* horizont

частица *ж.* částice: **элементарна** ~ částice

ядро *s.* jádro

21.2. Небéсните телá Vesmírná tělesa

звезда *ж.* hvězda: **падаща** ~ padající hvězda; **наблюдéние на** ~íte pozorování hvězd

комéта *ж.* kometa: **Халеевата** ~ Halleyová kometa; **опáшка на** ~ chvost komety

кълбо́ *s.* koule: **зе́мно** ~ zeměkoule

Луна́ *ж.* měsíc

метеори́т *m.* meteorit

плане́та *ж.* planeta

сатели́т *m.* satelit

систе́ма *ж.* soustava: **планета́рна** ~ planetární soustava; **Слъ́нчева** ~ sluneční soustava

спѣ́тник *m.* satelit, družice

съзвѣ́дие *s.* souhvězdí

тя́ло *s.* těleso: **небе́сно** ~ nebeské těleso

слѣ́нце *s.* slunce: **изгрев**, **за́лез на слѣ́нцето** východ, západ slunce

21.3. Имената на планетите *Názvy planet*

Ю́питер *m.* Jupiter

Марс *m.* Mars

Земя́ *ж.* Země

Непту́н *m.* Neptun

Плуто́н *m.* Pluto

Сату́рн *m.* Saturn

Ура́н *m.* Uran

Вене́ра *ж.* Venuše

Мерку́рий *m.* Merkur

21.4. Зодиа́к *Zvěrokruh*

Близна́ци Blíženeč

Везни́ Váhy

Водоле́й *m.* Vodnář

Де́ва *ж.* Panna

зодиа́к *m.* zvěrokruh

зодии *ž. mн.* (зодиака́лни зна́ци) znamení zvěrokruhu

Козирог *m.* Kozoroh

Лъв *m.* Lev

Овѐн *m.* Beran

Рак *m.* Rak

Риби Ryby

Скорпион *m.* Štír

Стрелец *m.* Střelec

Телец *m.* Býk

хороскоп *m.* horoskop